

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (nionde avdelningen)

13 oktober 2022 *

”Begäran om förhandsavgörande – Immaterialrätt – Direktiv 2004/48/EG – Skydd för immateriella rättigheter – Artikel 10 – Korrigeringsåtgärder – Förstöring av varor – Begreppet intrång i en immateriell rättighet – Varor som försetts med ett EU-varumärke”

I mål C-355/21,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Sąd Najwyższy (Högsta domstolen, Polen) genom beslut av den 29 december 2020, som inkom till domstolen den 7 juni 2021, i målet

Perfumesco.pl sp. z o.o. sp.k.,

mot

Procter & Gamble International Operations SA,

ytterligare deltagare i rättegången:

Rzecznik Praw Obywatelskich,

meddelar

DOMSTOLEN (nionde avdelningen),

sammansatt av J.-C. Bonichot, tillförordad avdelningsordförande, samt domarna S. Rodin och O. Spineanu-Matei (referent),

generaladvokat: G. Pitruzzella,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Perfumesco.pl sp. z o.o. sp.k., genom T. Snażyk, radca prawny,
- Procter & Gamble International Operations SA, genom D. Piróg och A. Rytel, adwokaci,

* Rättegångsspråk: polska.

- Rzecznik Praw Obywatelskich, genom M. Taborowski,
- Polens regering, genom B. Majczyna, i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom K. Herrmann, S.L. Kaléda, P.-J. Loewenthal och J. Samnadda, samtliga i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 10 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter (EUT L 157, 2004, s. 45, och rättelse i EUT L 195, 2004, s. 16).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Perfumesco.pl sp. z.o.o. sp.k. och Procter & Gamble International Operations SA (nedan kallat Procter & Gamble) angående en talan om förstöring av varor på grund av ett påstått intrång i rättigheter som är knutna till ett EU-varumärke.

Tillämpliga bestämmelser

Internationell rätt

- 3 Artikel 46 i avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter, som återfinns i bilaga 1 C till Marrakech-avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen och som godkändes genom rådets beslut 94/800/EG av den 22 december 1994 om ingående, på Europeiska gemenskapens vägnar – vad beträffar frågor som omfattas av dess behörighet – av de avtal som är resultatet av de multilaterala förhandlingarna i Uruguayrundan (1986–1994) (EGT L 336, 1994, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 38, s. 3) (nedan kallat TRIPS-avtalet), med rubriken ”Andra rättsmedel”, har följande lydelse:

”I syfte att effektivt avskräcka från intrång skall de rättsliga myndigheterna vara behöriga att besluta att varor, som enligt deras bedömning gör intrång utan någon som helst ersättning, skall avlägsnas från marknaden på ett sätt som inte skadar rättighetshavaren, eller, om detta inte strider mot gällande grundlagskrav, skall förstöras. De rättsliga myndigheterna skall även vara behöriga att besluta om att material och redskap, som huvudsakligen använts i samband med framställningen av de intrångsgörande varorna utan någon som helst ersättning, skall avlägsnas från marknaden på ett sätt som minimerar risken för vidare intrång. Vid handläggning av sådana framställningar skall beaktas dels att de beslutade rättsmedlen skall stå i rimlig proportion till intrånget, dels tredje mans intressen. När det gäller varumärkesförfalskade varor, ska, utom i undantagsfall, ett avlägsnande av det olovligt anbringade varumärket inte vara tillräckligt för att varorna ska få släppas ut på marknaden.”

Unionsrätt

Direktiv 2004/48

4 I skälen 3–5, 7, 9, 10 och 17 i direktiv 2004/48 anges följande:

”(3) Om det saknas effektiva medel för att skydda immateriella rättigheter minskar intresset för innovation och nyskapande och investeringsviljan dämpas. Det är därför nödvändigt att se till att den materiella delen av immaterialrätten, som i dag till stor del utgör en del av gemenskapens regelverk, tillämpas effektivt i gemenskapen. De medel som finns för att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter är därför av avgörande betydelse för en framgångsrik inre marknad.

(4) På det internationella planet är alla medlemsstater, liksom gemenskapen i de frågor som faller under dess behörighet, bundna av [TRIPS-avtalet]

(5) TRIPS-avtalet innehåller bland annat bestämmelser om medel för att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter, vilka utgör gemensamma normer med internationell tillämpning och vilka har genomförts i alla medlemsstater. Detta direktiv bör inte påverka medlemsstaternas internationella åtaganden, däribland TRIPS-avtalet.

...

(7) Av [Europeiska] kommissionens undersökning i denna fråga framgår att det fortfarande, trots TRIPS-avtalet, är stora skillnader på hur medlemsstaterna säkerställer skyddet för immateriella rättigheter. Exempelvis möjligheterna att använda interimistiska åtgärder för att säkra bevis, metoderna för att beräkna skadestånd och möjligheterna att meddela förelägganden skiljer sig kraftigt åt mellan medlemsstaterna. I vissa medlemsstater finns inga åtgärder, förfaranden eller sanktioner om rätt till information och återkallande, på intrångsgörarens bekostnad, av intrångsgörande varor som har släppts ut på marknaden.

...

(9) ... En effektiv tillämpning av de materiella reglerna om immateriella rättigheter bör säkerställas genom särskilda insatser på gemenskapsnivå. En tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning på detta område är således en avgörande förutsättning för att den inre marknaden skall kunna fungera väl.

(10) Syftet med detta direktiv är att tillnärma lagstiftningarna för att uppnå en hög, likvärdig och enhetlig skyddsnivå för immateriella rättigheter på den inre marknaden.

...

(17) Beslut om de åtgärder, förfaranden och sanktioner som anges i detta direktiv bör i varje enskilt fall ske så att vederbörlig hänsyn tas till omständigheterna i det enskilda fallet, inklusive särdragen hos de olika typerna av immateriella rättigheter och, när det är lämpligt, om intrånget har begåtts avsiktligt eller oavsiktligt.”

- 5 I artikel 2 i nämnda direktiv, med rubriken ”Tillämpningsområde”, föreskrivs följande i punkt 1:
”Utan att det påverkar de medel som föreskrivs eller kan komma att föreskrivas i gemenskapslagstiftningen eller i nationell lagstiftning, förutsatt att dessa medel är gynnsammare för rättighetshavaren, skall de åtgärder, förfaranden och sanktioner som föreskrivs i detta direktiv vara tillämpliga, i enlighet med artikel 3, vid varje intrång i de immateriella rättigheter som följer av gemenskapsrätten och/eller den berörda medlemsstatens nationella rätt.”
- 6 Artikel 3 i direktivet har rubriken ”Allmän skyldighet”. I punkt 2 i den artikeln föreskrivs följande:
”Åtgärderna, förfarandena och sanktionerna skall också vara effektiva, proportionella och avskräckande och skall tillämpas så att hinder för lagenlig handel inte uppkommer och så att missbruk inte sker.”
- 7 I artikel 10 i direktivet, med rubriken ”Korrigeringsåtgärder”, föreskrivs följande:
”1. Utan att det påverkar det skadestånd som kan utgå till rättighetshavaren på grund av intrånget och utan att någon form av ersättning utgår, skall medlemsstaterna se till att de behöriga rättsliga myndigheterna på sökandens begäran får besluta att lämpliga åtgärder skall vidtas med de varor som har konstaterats göra intrång i en immateriell rättighet och, där så är lämpligt, med material och verktyg som huvudsakligen har använts för att skapa eller tillverka dessa varor. Sådana åtgärder skall inbegripa
a) återkallande från marknaden,
b) slutgiltigt avlägsnande från marknaden,
eller
c) förstöring.
2. De rättsliga myndigheterna skall förordna om att dessa åtgärder skall vidtas på intrångsgörarens bekostnad, såvida det inte åberopas särskilda skäl mot detta.
3. Vid prövningen av en begäran om korrigeringsåtgärder skall beaktas dels att de beslutade åtgärderna skall stå i rimlig proportion till intrånget, dels tredje mans intressen.”

Förordning (EG) nr 207/2009

- 8 Rådets förordning (EG) nr 207/2009 av den 26 februari 2009 om EU-varumärken (EUT L 78, 2009, s. 1), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2424 av den 16 december 2015 (EUT L 341, 2015, s. 21) (nedan kallad förordning nr 207/2009), har upphävts och ersatts, med verkan från den 1 oktober 2017, av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001 av den 14 juni 2017 om EU-varumärken (EUT L 154, 2017, s. 1). Med hänsyn till tidpunkten för de faktiska omständigheterna i det nationella målet är förordning nr 207/2009 emellertid fortfarande tillämplig i det målet.

9 I artikel 9 i förordning nr 207/2009, som har rubriken ”Rättigheter som är knutna till ett [EU-varumärke]”, föreskrevs följande:

”1. Registreringen av ett EU-varumärke ger innehavaren en ensamrätt.

2. Utan att det påverkar innehavares rättigheter som förvärvats före ansökningsdagen eller prioritetsdagen för EU-varumärket ska innehavaren av ett EU-varumärke ha rätt att förhindra tredje man som inte har hans medgivande att i näringsverksamhet, för varor eller tjänster, använda ett tecken om:

a) tecknet är identiskt med EU-varumärket och används för varor eller tjänster som är identiska med dem för vilka EU-varumärket är registrerat,

...

3. Följande handlingar får särskilt förbjudas med stöd av punkt 2:

a) Att anbringa tecknet på varor eller deras förpackning.

b) Att utbjuda varor till försäljning, marknadsföra dem eller lagra dem för dessa ändamål eller utbjuda eller tillhandahålla tjänster under tecknet.

c) Att importera eller exportera varor under tecknet.

...

4. Utan att det påverkar innehavares rättigheter som förvärvats före ansökningsdagen eller prioritetsdagen för EU-varumärket ska innehavaren av ett EU-varumärke också ha rätt att hindra tredje man från att i näringsverksamhet föra in varor i unionen utan att dessa övergått till fri omsättning där, om dessa varor, inbegripet förpackning, kommer från tredjeländer och utan tillstånd har försetts med ett varumärke som är identiskt med det EU-varumärke som registrerats för sådana varor eller som i väsentliga drag inte kan särskiljas från det varumärket.

EU-varumärkesinnehavarens rätt enligt första stycket ska upphöra om deklaranter eller varuinnehavaren, under det förfarande för att avgöra huruvida intrång har gjorts i det registrerade varumärket som har inletts i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 608/2013 [av den 12 juni 2013 om tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter och upphävande av rådets förordning (EG) nr 1383/2003 (EUT L 181, 2013, s. 15)], lägger fram bevis för att innehavaren av EU-varumärket inte har rätt att förbjuda att varorna släpps ut på marknaden i det land som är slutdestination för varorna.”

10 I artikel 102 i förordningen, med rubriken ”Påföljder”, föreskrevs följande:

”1. När en domstol för EU-varumärken finner att svaranden har gjort intrång eller riskerar att göra intrång i ett EU-varumärke ska domstolen, om det inte föreligger särskilda skäl, förbjuda svaranden att fortsätta intrånget eller de handlingar som skulle kunna innebära intrång i EU-varumärket. Den skall också, i enlighet med sin nationella lagstiftning, vidta åtgärder som syftar till att säkerställa att dess förbud efterlevs.

2. Domstolen för EU-varumärken får också tillämpa åtgärder eller beslut som är tillgängliga enligt den tillämpliga lagstiftningen och som den anser lämpliga med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet.”

Polsk rätt

- 11 I artikel 286 i ustawa – Prawo własności przemysłowej (lagen om industriell äganderätt) av den 30 juni 2000 (Dz. U. 2020, position 286), i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet (nedan kallad lagen om industriell äganderätt), föreskrivs följande:

”Den såd [(domstol)], vid vilken ett mål om intrång har anhängiggjorts, kan på rättighetsinnehavarens begäran besluta om varor som tillverkats eller försetts med olaglig märkning och som tillhör intrångsgöraren samt om de hjälpmedel och material som används för att tillverka eller märka dem. Domstolen kan bland annat besluta att varorna ska dras tillbaka från marknaden, tilldelas rättighetsinnehavaren i en omfattning som motsvarar det belopp som denne tillerkänts eller förstörs. I sitt beslut ska Sąd [domstolen] beakta överträdelsens allvar och tredje mans intressen.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 12 Procter & Gamble tillverkar parfymprodukter. Enligt ett licensavtal som beviljats av HUGO BOSS Trade Mark Management GmbH & Co. KG (nedan kallat HUGO BOSS TMM) var det endast Procter & Gamble som hade rätt använda EU-ordmärket HUGO BOSS (nedan kallat EU-varumärket HUGO BOSS) samt i eget namn att väcka talan om intrång i rättigheterna till varumärket. Varumärket registrerades för följande varor i klass 3 enligt Niceöverenskommelsen om internationell klassificering av varor och tjänster vid varumärkesregistrering av den 15 juni 1957, med ändringar och tillägg:

”Sprayflaskor för parfym; Parfymer; Deodoranter; Tvål; Produkter för kropps- och skönhetsvård.”

- 13 För att kunderna ska kunna prova produkter försedda med varumärket HUGO BOSS delar HUGO BOSS TMM gratis ut varuprover eller ”tester” till, av bolaget godkända, återförsäljare och distributörer. Detta sker uteslutande i syfte att presentera och marknadsföra kosmetiska produkter och i flaskor som är identiska med dem som används för försäljning under varumärket HUGO BOSS. Deras yttre förpackning har en enhetlig ljus färg och det anges på ett tydligt sätt att proverna inte är avsedda för försäljning med hjälp av exempelvis en av följande upplysningar: ”not for sale” (inte avsedd för försäljning), demonstration (demonstration) eller ”tester” (tester). Varuproverna släpps inte ut på marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) vare sig av HUGO BOSS TMM eller med detta bolags samtycke.
- 14 Perfumesco.pl bedriver sedan januari 2012 partihandel med parfymprodukter genom en webbutik. Bolaget skickar regelbundet ut prislistor till försäljare av kosmetiska produkter online, och erbjuder, bland annat, varuprover av parfymprodukter försedda med varumärket HUGO BOSS med beteckningen ”Tester”, och på vilka det anges att provernas doft är densamma som för den normala produkten. Den hänskjutande domstolen har preciserat att Perfumesco.pl varken avlägsnar eller täcker de streckkoder som finns på ytterförpackningar för produkter som försetts med detta varumärke och att bolaget, som förlitar sig på sina medkontrahenter vad gäller lagenligheten hos de varor som bolaget köper, inte kontrollerar varornas ursprung och inte kontrollerar om dessa streckkoder har avlägsnats.

- 15 Den 28 juli 2016 beslutade en förrättningsman, som verkställde ett beslut om säkerhetsåtgärder, att i Polen beslagta parfym, eau de toilette och eau de parfum vars förpackningar var försedda med varumärket HUGO BOSS, det vill säga tester som inte var avsedda för försäljning, produkter försedda med koder som, enligt Procter & Gamble, visade att de var avsedda att släppas ut på marknaden utanför EES och produkter vars streckkod hade avlägsnats eller dolts på förpackningarna.
- 16 Procter Gamble väckte talan vid Sąd Okręgowy w Warszawie (Regionala domstolen i Warszawa, Polen) som genom dom av den 26 juni 2017 bland annat ålades Perfumesco.pl att förstöra parfym, eau de toilette och eau de parfum vars förpackningar var försedda med varumärket HUGO BOSS, särskilt tester, som inte hade släppts ut på EES-marknaden av HUGO BOSS eller med HUGO BOSS samtycke.
- 17 Genom dom av den 20 september 2018 ogillade Sąd Apelacyjny w Warszawie (Appellationsdomstolen i Warszawa, Polen) det överklagande som ingetts av Perfumesco.nl. Nämnda domstol angav bland annat att en domstol för EU-varumärken, i enlighet med artikel 102.2 i förordning nr 207/2009, kunde vidta de åtgärder som den ansåg lämpliga i den tillämpliga lagstiftningen under de omständigheter som förelåg i det nationella målet och att denna bestämmelse gjorde det möjligt att tillämpa artikel 286 i lagen om industriell äganderätt. Den fann att Sąd Okręgowy w Warszawie (Regionala domstolen i Warszawa) hade tillämpat sistnämnda artikel utan att begå något fel.
- 18 För det första fann den att artikel 286 i lagen om industriell äganderätt, i enlighet med dess ordalydelse, endast var tillämplig om varorna hade tillverkats eller märkts olagligen och att så inte var fallet i det mål som anhängiggjorts vid den. Procter & Gamble bestred nämligen inte att de beslagtagna parfymprodukterna var originalprodukter, men gjorde gällande att HUGO BOSS TMM inte hade samtyckt till att släppa ut dem på marknaden inom EES och att Perfumesco.pl inte hade visat att det förelåg ett sådant samtycke.
- 19 Vidare fann den att artikel 286 skulle tolkas i enlighet med artikel 10.1 i direktiv 2004/48, som den införlivar med polsk rätt, och att alla varor som gjorde intrång i en immateriell rättighet skulle anses ha tillverkats olagligt i den mening som avses i nämnda artikel 286.
- 20 Slutligen påpekade den att de beslagtagna parfymerna hade dolda klistermärken, vilka förhindrade identifiering av den geografiska region som de var avsedda för, och att maskeringskoder hade anbringats i stället för de säkerhetskoder som avlägsnats. Den preciserade att även om det inte fanns bevis för att avlägsnandet av de sistnämnda koderna var hänförlig till Perfumesco.pl., borde Perfumesco.pl. i egenskap av näringsidkare inom parfymbranschen veta att produkterna släppts ut på marknaden trots att de hade ett tvivelaktigt ursprung. Den påpekade även att testerna hade saluförts av Perfumesco.pl., som måste ha full kännedom om att HUGO BOSS TMM inte samtyckte till att släppa ut dem på marknaden inom EES.
- 21 Perfumesco.pl. överklagade till den hänskjutande domstolen, Sąd Najwyższy (Högsta domstolen, Polen) och gjorde bland annat gällande att artikel 286 i lagen om industriell äganderätt hade åsidosatts. Bolaget har i detta avseende gjort gällande att Procter & Gamble har hävdats innehavaren av varumärket HUGO BOSS inte samtyckt till att de varor som tagits i beslag släpps ut på marknaden inom EES, utan att bestrida att dessa varor är originalvaror.

- 22 Den hänskjutande domstolen har påpekat att de domstolar vid vilka målet är anhängigt har uppmärksammat ordalydelsen i artikel 10.1 i direktiv 2004/48 och gjort en tolkning av artikel 286 i lagen om industriell äganderätt som är förenlig med EU-rätten. Den hänskjutande domstolen har konstaterat att artikel 10.1 i direktiv 2004/48 enligt dessa domstolar avser varor beträffande vilka det har visats att de gör intrång i en immateriell rättighet och att det följaktligen kan beslutas att dessa varor ska förstöras, även när varorna inte har "tillverkats eller märkts" olagligt enligt nationell lagstiftning.
- 23 Den hänskjutande domstolen erinrar om att flera argument, som även har framförts i den juridiska doktrinen, talar för en bokstavstolkning av artikel 286 i lagen om industriell äganderätt särskilt den omständigheten att ändringen av denna artikel år 2007 skedde som en följd av att direktiv 2004/48 införlivades. Mot bakgrund av skyldigheten att tolka nationell rätt i överensstämmelse med EU-rätten ska tolkningen av nämnda artikel 286 vidare baseras på tolkningen av artikel 10.1 i detta direktiv.
- 24 Mot denna bakgrund beslutade Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till EU-domstolen:

"Ska artikel 10 i [direktiv 2004/48] tolkas så, att den utgör hinder för en sådan tolkning av en nationell bestämmelse enligt vilken en skyddsåtgärd i form av förstörelse av varor endast avser varor som olagligen tillverkats eller som olagligen har försetts med ett varumärke men inte kan tillämpas på varor som olagligen har släppts ut på marknaden inom [EES] och med avseende på vilka det inte kan fastställas att de har tillverkats olagligen eller olagligen har försetts med ett varumärke?"

Huruvida begäran om förhandsavgörande kan tas upp till prövning

- 25 Rzecznik Praw Obywatelskich (Ombudsmannen, Polen) och kommissionen har i sina yttranden tagit upp frågan huruvida den hänskjutande domstolen, Sąd Najwyższy (Högsta domstolen), i sammansättning av tre domare på tvistemålsavdelningen, är en "domstol" i den mening som avses i artikel 267 FEUF, med hänsyn till förfarandet för utnämning av domare på tvistemålsavdelningen.
- 26 Ombudsmannen anser att begäran om förhandsavgörande inte kan tas upp till sakprövning, eftersom den härrör från ett organ som inte är upprättat enligt lag och som varken är oberoende eller opartiskt.
- 27 Vidare har kommissionen, utan att tydligt hävda att begäran om förhandsavgörande inte kan tas upp till sakprövning, påpekat att beslutet om utnämning till Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) av var och en av de tre domare som den hänskjutande domstolen består av fattades av Republiken Polens president efter ett förfarande som genomfördes under samma omständigheter som de som bland annat ledde till utnämningen av den domare som begärt förhandsavgörande vid EU-domstolen i det mål som avgjordes genom dom av den 29 mars 2022, Getin Noble Bank (C-132/20, EU:C:2022:235).
- 28 Enligt fast praxis ska EU-domstolen, vid bedömningen av huruvida det hänskjutande organet är en domstol i den mening som avses i artikel 267 FEUF, vilket är en rent unionsrättslig fråga, och således om begäran om förhandsavgörande kan prövas, beakta ett antal omständigheter, nämligen om organet är upprättat enligt lag, om det är av stadigvarande karaktär, om dess

jurisdiktion är av tvingande art, om förfarandet är kontradiktoriskt, om organet tillämpar rättsregler samt om det är oavhängigt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 9 juli 2020, Land Hessen, C-272/19, EU:C:2020:535, punkt 43 och dom av den 29 mars 2022, Getin Noble Bank, C-132/20, EU:C:2022:235, punkt 66).

- 29 Oavhängigheten för medlemsstaternas domstolar är i olika avseenden av grundläggande betydelse för unionens rättsordning. Denna oavhängighet är nödvändig för att det system för domstolssamarbete vilket kommer till uttryck i möjligheten att begära förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF ska kunna fungera väl. Denna möjlighet kan således endast användas av en domstol som har till uppgift att tillämpa unionsrätten och som uppfyller bland annat detta krav på oavhängighet (se, se för ett liknande resonemang, dom av den 9 juli 2020, Land Hessen, C-272/19, EU:C:2020:535, punkt 45 och där angiven rättspraxis).
- 30 De garantier för oavhängighet och opartiskhet som krävs enligt unionsrätten förutsätter att det finns regler – bland annat vad gäller organets sammansättning, utnämningar, förordnandenas längd, de grunder på vilka ledamöterna får lägga ned sina röster samt jävsgrunder och grunder enligt vilka en ledamot får entledigas – som utesluter allt rimligt tvivel som enskilda skulle kunna hysa beträffande organets förmåga att inte låta sig påverkas av yttre omständigheter och dess neutralitet i förhållande till de motstående intressena (dom av den 9 juli 2020, Land Hessen, C-272/19, EU:C:2020:535, punkt 52, och dom av den 16 november 2021, Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim m.fl., C-748/19–C-754/19, EU:C:2021:931, punkterna 67 och 71).
- 31 I förevarande fall råder det inga tvivel om att Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) som sådan ingår bland de allmänna domstolarna i Polen enligt allmänna regler.
- 32 När en begäran om förhandsavgörande härrör från en nationell domstol, ska det presumeras att den uppfyller de krav som det erinrats om i punkt 28 i förevarande dom, oberoende av dess konkreta sammansättning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 mars 2022, Getin Noble Bank, C-132/20, EU:C:2022:235, punkt 69).
- 33 Denna presumtion gäller emellertid endast för bedömningen av huruvida en begäran om förhandsavgörande kan tas upp till prövning enligt artikel 267 FEUF. Härav kan man inte sluta sig till att de villkor som gällde för utnämningen av de domare som utgör den hänskjutande domstolens dömande sammansättning nödvändigtvis ska anses uppfylla kravet på tillgång till en oavhängig, opartisk domstol som har inrättats enligt lag – i den mening som avses i artikel 19.1 andra stycket FEU eller artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 mars 2022, Getin Noble Bank, C-132/20, EU:C:2022:235, punkt 74).
- 34 Denna presumtion kan dessutom brytas om ett lagakraftvunnet domstolsavgörande, meddelat av en nationell eller internationell domstol, ger fog för slutsatsen att den eller de domare som utgör den hänskjutande domstolens dömande sammansättning inte är en oavhängig, opartisk domstol som har inrättats enligt lag, i den mening som avses i artikel 19.1 andra stycket FEU, jämförd med artikel 47 andra stycket i stadgan om de grundläggande rättigheterna. Detsamma gäller om det utöver rent personliga förhållanden rörande den eller de domare som formellt har framställt en begäran enligt artikel 267 FEUF finns andra faktorer kan påverka det sätt som den hänskjutande domstolen där dessa domare tjänstgör fungerar och således bidra till att undergräva dess oavhängighet och opartiskhet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 mars 2022, Getin Noble Bank, C-132/20, EU:C:2022:235, punkterna 72 och 75).

- 35 I förevarande fall har det inte anförts någon konkret och precis uppgift som gör det möjligt att, under de villkor som angetts i föregående punkt, bryta presumtionen att förevarande begäran om förhandsavgörande härrör från ett organ som uppfyller de krav som angetts i punkt 28 i denna dom.
- 36 Begäran om förhandsavgörande kan följaktligen tas upp till prövning.

Prövning av tolkningsfrågan

- 37 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida artikel 10.1 i direktiv 2004/48 ska tolkas så, att den utgör hinder för tolkningen av en nationell bestämmelse enligt vilken en skyddsåtgärd som består i förstöring av varor inte får tillämpas på varor som har tillverkats och på vilka ett EU-varumärke har anbringats med varumärkesinnehavarens samtycke men som släppts ut på marknaden inom EES utan nämnde innehavares samtycke.
- 38 Begreppet ”intrång i en immateriell rättighet” i den mening som avses i artikel 10.1 ska således tolkas.
- 39 Enligt fast rättspraxis ska vid tolkningen av en unionsbestämmelse inte bara lydelsen beaktas, utan också sammanhanget och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som bestämmelsen ingår i. Även en unionsbestämmelses tillkomsthistoria kan vara relevant för tolkningen av bestämmelsen (dom av den 10 juni 2021, KRONE-Verlag, C-65/20, EU:C:2021:471, punkt 25 och där angiven rättspraxis).
- 40 Enligt ordalydelsen i artikel 10.1 i direktiv 2004/48 är medlemsstaterna skyldiga att se till att ”de behöriga rättsliga myndigheterna på sökandens begäran får besluta om lämpliga åtgärder med avseende på varor som de har konstaterat gör intrång i en immateriell rättighet”. Till dessa åtgärder hör den som föreskrivs i artikel 10.1 c, det vill säga förstöring av varor.
- 41 Det framgår således av lydelsen i artikel 10.1 i direktiv 2004/48 att denna bestämmelse inte begränsar tillämpningen av de korrigeringsåtgärder som föreskrivs i bestämmelsen till vissa typer av intrång i en immateriell rättighet. Enligt artikel 10.3 i direktivet, jämförd med skäl 17 i direktivet, ankommer det dessutom på de behöriga rättsliga myndigheterna att vid prövningen av en begäran om korrigeringsåtgärder dels beakta att de beslutade åtgärderna ska stå i rimlig proportion till intrånget, dels tredje mans intressen. Det ankommer således på dessa myndigheter att besluta om vilken åtgärd som ska vidtas i varje enskilt fall.
- 42 Denna tolkning av artikel 10 i direktiv 2004/48 stöds såväl av det sammanhang som denna artikel ingår i som av direktivets syften.
- 43 Vad gäller det sammanhang som artikel 10 i direktiv 2004/48 ingår i, framgår det av skälen 4 och 5 i direktivet att alla medlemsstater liksom unionen i de frågor som faller under dess behörighet, är bundna av TRIPS-avtalet, som bland annat innehåller bestämmelser om medel för att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter, vilka utgör gemensamma normer med internationell tillämpning och vilka har genomförts i alla medlemsstater.
- 44 Genom denna artikel 10 har artikel 46 i TRIPS-avtalet införlivats med unionens rättsordning. Enligt sistnämnda artikel ska de rättsliga myndigheterna vara behöriga att ”besluta att varor, som enligt deras bedömning gör intrång utan någon som helst ersättning, skall avlägsnas från

marknaden ...”. Tillämpningsområdet för artikel 46 är således inte begränsat till en bestämd kategori av intrång i immateriella rättigheter. Tvärtom avser den, på grund av sin mycket allmänna formulering, alla varor för vilka det har konstaterats att de gör någon form av intrång i en immateriell rättighet. Den omständigheten att det i nämnda artikel 46 sista meningen föreskrivs särskilda skyldigheter avseende ”varumärkesförfalskade varor” bekräftar denna bedömning.

- 45 Vad vidare beträffar syftet med direktiv 2004/48 har domstolen slagit fast att det är att medlemsstaterna ska säkerställa att immateriella rättigheter ges ett effektivt skydd (se, för ett liknande resonemang, dom av den 12 juli 2011, *Oréal m.fl.*, C-324/09, EU:C:2011:474, punkt 131, och dom av den 18 december 2019, *IT Development*, C-666/18, EU:C:2019:1099, punkt 39) och, såsom framgår av skäl 3 i detta direktiv, att se till att den materiella delen av immaterialrätten tillämpas effektivt i unionen.
- 46 Domstolen har härvidlag slagit fast att bestämmelserna i direktiv 2004/48 inte syftar till att reglera samtliga aspekter av immaterialrätten utan endast dem som avser dels efterlevnaden av immaterialrättsskyddet, dels intrång i detta skydd, genom att föreskriva effektiva rättsmedel för att hindra, få att upphöra eller åtgärda samtliga immaterialrättsintrång (se dom av den 10 april 2014, *ACI Adam m. fl.*, C-435/12, EU:C:2014:254, punkt 61).
- 47 I artikel 3.2 i direktiv 2004/48 föreskrivs bland annat att medlemsstaternas åtgärder, förfaranden och sanktioner ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Även om det följer av skäl 10 i direktivet att syftet i detta sammanhang består i att uppnå en hög, likvärdig och enhetlig skyddsnivå för immateriella rättigheter på den inre marknaden, är detta direktiv emellertid tillämpligt – vilket framgår av direktivets artikel 2.1 – utan att det påverkar de medel som föreskrivs eller kan komma att föreskrivas i bland annat nationell lagstiftning, förutsatt att dessa medel är gynnsammare för rättighetsinnehavaren. Det framgår tydligt av skäl 7 i detta direktiv att det använda begreppet ”medel” har en allmän betydelse och innefattar åtgärder som gör det möjligt att bringa intrång i immateriella rättigheter till upphörande (se, analogt, dom av den 25 januari 2017, *Stowarzyzenie Olawska Telewizja Kablowa*, C-367/15, EU:C:2017:36, punkt 22).
- 48 Såsom domstolen redan har slagit fast, föreskriver direktiv 2004/48 således en minimistandard vad gäller säkerställandet av immateriella rättigheter och hindrar inte medlemsstaterna från att införa strängare åtgärder som innebär ett mer långtgående skydd (se dom av den 9 juni 2016, *Hansson*, C-481/14, EU:C:2016:419, punkterna 36 och 40). De får däremot inte föreskriva åtgärder med mindre långtgående skydd genom att bland annat begränsa tillämpningen av de åtgärder som föreskrivs i detta direktiv till vissa typer av immaterialrättsintrång. Det framgår nämligen av ordalydelsen i artikel 2.1 i direktivet att det omfattar ”varje intrång i de immateriella rättigheter som följer av gemenskapsrätten och/eller den berörda medlemsstatens nationella rätt”.
- 49 Av det ovan anförda framgår att artikel 10 i direktiv 2004/48 avser alla varor för vilka det har konstaterats att de gör intrång i immateriella rättigheter, oavsett formen av intrång, utan att på förhand utesluta att korrigeringsåtgärden förstöring, som föreskrivs i artikel 10.1 c, tillämpas i fråga om vissa av dessa intrång.
- 50 Såsom framgår av beslutet om hänskjutande avser den immateriella rättighet som är i fråga i det nationella målet rättigheter som är knutna till ett EU-varumärke.

- 51 Även om direktiv 2004/48 inte innehåller någon definition av immaterialrätter som omfattas av direktivets tillämpningsområde, preciseras det i kommissionens förklaring avseende artikel 2 i direktiv 2004/48 (EUT L 94, 2005, s. 37) att varumärkesrättigheter, enligt denna institution, ingår bland dessa. Det framgår även av domen av den 12 juli 2011, Oréal m.fl. (C-324/09, EU:C:2011:474), att EU-varumärken omfattas av begreppet ”immaterialrätt” i den mening som avses i direktiv 2004/48.
- 52 I artikel 9 i förordning nr 207/2009 anges vilka rättigheter som är knutna till innehavaren av EU-varumärket.
- 53 Enligt artikel 9.3 a i förordning nr 207/2009 får innehavaren förbjuda att varumärket anbringas på varor eller deras förpackning, och artikel 9.3 b och 9.3c i denna förordning ger innehavaren rätt att förbjuda saluföring av varor under detta varumärke.
- 54 Eftersom det, av de skäl som anges i punkt 41 i förevarande dom, ankommer på de behöriga nationella rättsliga myndigheterna att i varje enskilt fall fastställa den åtgärd som, bland dem som föreskrivs i artikel 10.1 i direktiv 2004/48, kan vidtas på grund av intrång i en immateriell rättighet, kan det inte anses att den korrigeringsåtgärd som avses i artikel 10.1 c i samma förordning, som består i förstöring av varor, endast är tillämplig vid intrång i den rättighet som följer av artikel 9.3 a i förordning nr 207/2009 och inte kan tillämpas vid intrång i rättigheter enligt artikel 9.3 b och 9.3 c i denna förordning.
- 55 Mot bakgrund av samtliga ovan angivna omständigheter ska tolkningsfrågan besvaras som följer. Artikel 10.1 i direktiv 2004/48 ska tolkas så, att den utgör hinder för tolkningen av en nationell bestämmelse enligt vilken en skyddsåtgärd som består i förstöring av varor inte kan tillämpas på varor som har tillverkats och på vilka ett EU-varumärke har anbringats med varumärkesinnehavarens samtycke, men som har släppts ut på marknaden inom EES utan nämnde innehavares samtycke.

Rättegångskostnader

- 56 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (nionde avdelningen) följande:

Artikel 10 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter

ska tolkas så

att den utgör hinder för tolkningen av en nationell bestämmelse enligt vilken en skyddsåtgärd som består i förstöring av varor inte kan tillämpas på varor som har tillverkats och på vilka ett EU-varumärke har anbringats med varumärkesinnehavarens samtycke men som har släppts ut på marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet utan nämnde innehavares samtycke.

Underskrifter